

Hudební výchova

- 1) **Pravěká hudba** – principy, archeologické nálezy, šaman a rituál. Etnomuzikologie. Základní hudební prvky a výrazové prostředky. Klasifikace hudebních nástrojů.
Ukázka: Samburu ethnic music
- 2) **Hudba a její využití v období starověku** (Mezopotámie, Egypt, antický svět). Starověké hudební nástroje.
Ukázka: Seikilova píseň
- 3) **Hudba období raného středověku** – období jednohlasé hudby. Hudební forma chorál. Lidský hlas a zpěv (funkce, druhy).
Ukázka: Gregoriánský chorál Viderunt Omnes (responsorium)
- 4) **Hudba období gotiky**: ars antiqua, ars nova. Hudební vícehlas – organum, motet. Notredamská škola. Světská hudba: rytířský zpěv.
Ukázka: Perotinus – Sederunt Principes (organum)
- 5) **Hudba období renesance**. Hudební formy motet, mše a madrigal. Nizozemská škola a její představitelé. Renesanční hudební nástroje.
Ukázka: Orlando di Lasso – Matona, Mia Cara (madrigal)
- 6) **Hudba období baroka** – obecná charakteristika období, nové hudební formy. Claudio Monteverdi. Barokní hudební nástroje.
Ukázka: Claudio Monteverdi – opera Orfeus, Vi ricorda, o boschi ombrosi (árie)
- 7) **Johann Sebastian Bach** – život a dílo. Hudební forma mše, oratorium a fuga. Hudební nástroj varhany a nástroje dechové vícehlasé.
Ukázka: J. S. Bach – Mše h moll, Kyrie
- 8) **Georg Friedrich Händel** – život a dílo. Hudební žánr barokní opera. Hudební nástroj cembalo a nástroje strunné drnkací.
Ukázka: G. F. Händel – opera Rinaldo, Lascia ch'io pianga (árie)
- 9) **Antonio Vivaldi a Arcangelo Corelli** – život a dílo. Hudební forma concerto grosso. Hudební nástroje strunné smyčcové.
Ukázka: A. Corelli – Concerto grosso D dur, op. 6, č. 4
- 10) **České baroko a jeho významní představitelé** (J. D. Zelenka, P. J. Vejvanovský, A. V. Michna).
Ukázka: J. D. Zelenka – Missa Sanctissimae Trinitatis, Kyrie
- 11) **Hudba období klasicismu** – charakteristika období a hudební řeči. Nové hudební formy. Hudební nástroje dechové dřevěné.
Ukázka: W. A. Mozart – opera Figarova svatba, předehra
- 12) **Wolfgang Amadeus Mozart** – život a dílo. Hudební forma symfonie.
Ukázka: W. A. Mozart – Symfonie č. 40, g moll, 1. věta
- 13) **Joseph Haydn** – život a dílo. Komorní hudba.
Ukázka: J. Haydn – Smyčcový kvartet D dur, op. 64, č. 5 „Skřivánčí“
- 14) **Ludwig van Beethoven** – život a dílo. Sonátová forma. Symfonický orchestr.
Ukázka: L. van Beethoven – Symfonie č. 9 d moll „S Ódou na radost“, 4. věta (část)
- 15) **Český hudební klasicismus** – charakteristika podmínek v českém prostředí a v zahraničí. Čeští hudební skladatelé působící v domácím prostředí a skladatelé působící v zahraničí.
Ukázka: J. Mysliveček – Symfonie č. 6, G dur, 1. věta
- 16) **Hudba období romantismu** – charakteristika období, programní hudba. H. Berlioz, F. Liszt. Hudební nástroje dechové žesťové.
Ukázka: H. Berlioz – Fantastická symfonie, 2. věta „Na plese“
- 17) **Bedřich Smetana** – život a dílo. Hudební forma symfonická báseň.
Ukázka: B. Smetana – opera Prodaná nevěsta, duet Jeníka a Kecalů „Znám jednu dívku“
- 18) **Antonín Dvořák** – život a dílo. Lidová hudba jako zdroj inspirace pro hudbu klasickou.
Ukázka: A. Dvořák – Slovanské tance I. řada, Slovanský tanec č. 1 (Furiant)
- 19) **Romantický klavír a píseň** – Franz Schubert, Robert Schumann, Fryderyk Chopin. Hudební nástroj klavír a nástroje strunné úderné.
Ukázka: F. Chopin – Nokturno pro klavír, opus 9, číslo 1, b moll

20) **Ruská hudba období romantismu** – M. I. Glinka, Mocná hrstka a její členové.

Ukázka: M. P. Mussorgskij – Obrázky z výstavy – Bydlo

21) **Petr Iljič Čajkovskij** – život a dílo. Scénický tanec – balet.

Ukázka: P. I. Čajkovskij – balet Labutí jezero, Waltz

22) **Česká klasická hudba na přelomu 19. a 20. století a v 1. polovině 20. století.** Česká moderna – Leoš Janáček. Hudba za hranicemi – Bohuslav Martinů.

Ukázka: L. Janáček – Sinfonietta

23) **Hudební směry 1. poloviny 20. století:** impresionismus, expresionismus, serialismus, stille barbaro. Významní představitelé jednotlivých směrů. Melodie, harmonie, tonalita, modalita.

Ukázka: Claude Debussy – Preludium k faunovu odpoledni

24) **Ruská vlna** – Igor Stravinskij, Sergej Prokofjev, Dmitrij Šostakovič.

Ukázka: I. Stravinskij – Svěcení jara, část Uctívání Země, Jarní věštby

V rámci maturitní zkoušky nebudou uvedené názvy poslechových skladeb (ukázek) součástí zadání.